

Seminarski rad

EMOCIONALNA INTELIGENCIJA

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

1. UVOD

Pojava konstrukta emocionalne inteligencije primljena je sa velikim zanimanjem u znanstvenim a posebno u širim društvenim krugovima. Jedan od uzroka takve popularnosti mogao bi biti u karakteristici suvremenog čovjeka da mnogo uspješnije rješava tehničke od humanih problema. Jedan od segmenata humanih problema pojedinca danas, svakako je rješavanje nesklada između onoga što misli i onoga što osjeća, odnosno usklađivanja emocije sa razumom.

Kao pojam emocionalna inteligencija datira u psihologiji od početka 90-ih godina prošlog stoljeća a uveli su ga prvi put¹ u svojim radovima autori Peter Saloveya sa sveučilišta Yale i John D. Mayer sa sveučilišta New Hampshire. Oni su emocionalnu inteligenciju početno definirali kao „ *sposobnost praćenja i razlikovanja vlastitih i tuđih osjećaja i emocija, i korištenja tih informacija kao vodiča za razmišljanje i djelovanje*„ (Salovey i Mayer, 1990). Pri tomu su naglasili kako se ipak radi samo o okviru koji bi trebao poslužiti za daljnja znanstvena ispitivanja. Isti znanstvenici su revidirali svoj prvobitni model definirajući emocionalnu inteligenciju kao *sposobnost opažanja, asimilacije², razumijevanja i upravljanja emocijama*. (Mayer, Caruso i Salovey 2000). Oni su za konstrukt emocionalne inteligencije uzeli kao teoretsku osnovu podvrste socijalne inteligencije iz Gardnerove teorije višestrukih inteligencija (interpersonalna i intrapersonalna inteligencija), te Sternbergove triarhičke teorije inteligencije (praktična inteligencija) koje datiraju iz 80-ih godina prošlog stoljeća.

Kroz više od desetljeće napornog zalaganja Mayer, Salovey i Caruso su uspjeli u velikoj mjeri dodatno razviti i znanstveno obraniti svoj koncept emocionalne inteligencije. U tu svrhu su kreirali testove s potrebnim metrijskim karakteristikama i tako izazvali popriličan broj istraživanja, koja obuhvaćaju njihov kognitivni (ability) model ali i druge modele koji se više baziraju na emocionalnoj inteligenciji kao konativnoj osobini ličnosti.

Relativno mlad konstrukt emocionalne inteligencije prolazi još uvijek kroz sve neophodne faze da bi bio prihvaćen kao ravnopravan član u obitelji “inteligencija”. Pri tomu nisu rijetka ni kritička gledanja u svezi s opravdanošću njegova egzistiranja.

Međutim čini se kako je emocionalna inteligencija ipak dobila za sada popriličnu pažnju od strane znanstvenika i da nije bez šansi da postane ravnopravna sa ostalim prihvaćenim modelima inteligencije (Takšić, 1998; Kulenović, 2000). Mayer i sur. (2000 in press) idu korak dalje od navedenog, tvrdeći kako „ više nije moguće postavljati pitanje egzistiranja emocionalna inteligencija, nego jeli ona bitna u različitim životnim oblastima„. U okviru ovog seminara pokušati će se sažeto iznijeti teoretske osnove za nastanak emocionalne inteligencije, načini njena procjenjivanja, neki od poznatih modela kao i kritička gledišta prema ovoj potencijalno novoj vrsti inteligencije.

¹ Ovdje treba navesti kako se pojam “emocionalna inteligencija” prvi put u akademskom kontekstu pojavio još 1985. godine, u naslovu doktorske disertacije Wayn Paynes (<http://eqi.org/index.htm>). Ipak, Mayer i Salovey važe kao znanstveni oci konstrukta i kao prvi koji su ga pokušali operacionalizirati.

² Odnosi se zapravo na sposobnost facilitacije (olakšavanje) mišljenja putem emocija

2. TEORIJSKE OSNOVE EMOCIONALNE INTELIGENCIJE

2.1 INTELIGENCIJA I EMOCIJE

Psiholozi su još u 18 stoljeću podijelili ljudsko mišljenje na tri segmenta:

- Kogniciju ili spoznaju (pamćenje, apstraktno i logičko mišljenje, prosuđivanje)
- Afekt (emocije, raspoloženja, osjećajna stanja poput umora i sl.)
- Motivacija (biološki porivi i stečeni postupci)

Prema Mayeru i Saloveyu (1997) suvremena psihološka istraživanja potvrdila su znanstvenu opstojnost ovakve klasifikacije.

Iz naziva konstrukta emocionalne inteligencije proizlazi da bi ona trebala biti kombinacija inteligencije i emocija. Stoga je potrebno prvo pokušati obrazložiti ova dva pojma. U skladu sa gore navedenom podjelom pod inteligencijom se smatra kvaliteta funkcioniranja kognitivne sfere mišljenja. Ipak, još uvijek u psihologiji ne postoji suglasnost jednoznačnog i općeprihvaćenog definiranja inteligencije, pa čak ni oko toga što je to točno inteligencija (Zarevski 1999). Vjerojatno najčešće citiranu definiciju inteligencije dao je Wechsler smatrajući da je *«inteligencija ukupan ili globalni kapacitet pojedinca da djeluje svrhovito, misli racionalno i efektivno vlada svojom okolinom»* (iz Salovey i Mayer 1990).

Prema Andriloviću i Čudini (1994) također do danas nema «jedinstvenog znanstvenog odgovora na pitanje što su emocije». Autori se priklanjaju definiciji po kojoj su emocije *«doživljaji našeg vrednovanja i subjektivnog odnosa prema stvarima, događajima i vlastitim postupcima»*. U klasifikaciji emocija razlikuju:

- primarne (strah, bijes, radost, žalost)
- osjetne (bol, odvratnost, raspon emocija od kategorije «zadovoljstva» do «nezadovoljstva»)
- intelektualne (znatiželja, čuđenje, divljenje, estetski osjećaji)
- emocije prema sebi (sram, ponos, krivica, kajanje, zbunjenost)
- emocije prema drugima (ljubav, mržnja, zavist, poštovanje, simpatija, prijehzir)

Osnovno pitanje koje se postavlja jest kako emocije utječu na inteligenciju. Prema tradicionalnom shvaćanju emocije dezorganiziraju i ometaju uspješni i racionalnu mentalnu aktivnost (iz Salovey i Mayer 1999). Ovom se suprotstavljaju moderne teorije (Strongman, 1987; Schwarz, 1990. iz Takšić 1998) po kojima emocije mogu, ukoliko se njima ispravno upravlja, pokrenuti i poboljšati racionalno djelovanje pojedinca tako što će djelovati na povećanje motivacije za rješavanje problema za koji je neophodno racionalno rezoniranje (Salovey i Mayer 1990).

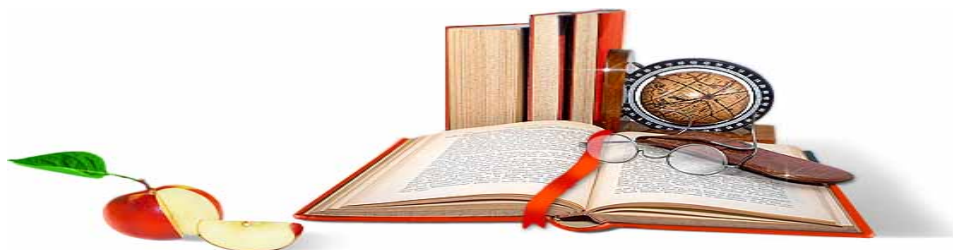
2.2 SOCIJALNA I PRAKTIČNA INTELIGENCIJA KAO TEMELJI NASTANKA EMOCIONALNE INTELIGENCIJE

Jedna od prvih klasifikacija inteligencija predložena je još davno od Thorndikea (1920., prema Mayer i Geher 1996; Salovey i Mayer 1999), prema kojoj postoje tri skupine intelektualnih

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com